

DEN NORSKE KIRKE

Porsgrunn kirkelige fellestråd

2008.315

Kultur- og kirke dep.	
KI	
Saksnr. 200800738	Dato 3.9.08
Kode Ki-501	Beh.

Floodsgt. 6j
3919 PORSGRUNN
Tlf: 35547057
Faks: 35548182

Kultur- og kirke departementet, kirkeavdelingen
Postboks 8030 Dep
0030 OSLO

Porsgrunn 01.09.2008
Vår saksbehandler: js
Vår ref.: 05/00068-007
Arkivkode: 002.1

HØRINGSSVAR TIL UTREDNINGEN: "STYRKET DEMOKRATI I DEN NORSKE KIRKE"

Porsgrunn kirkelige fellestråd (PKF) har følgende svar på høringsdokumentet.

PKF har forståelse for at utprøving av forslagene i utvalget i 2009, innebærer en meget tett tidsplan for å få vedtak på plass. Vi vil imidlertid beklage at dette vanskeliggjør en god høringsprosess i alle lokale organer i kirken.

Arbeidet med kirkelig demokratibyggning er en møysommelig prosess som for det første forutsetter at de aktuelle organer er gitt reell beslutningsmyndighet. Dette er i dag tilfelle bare i begrenset grad både på lokalt og nasjonalt plan. Kirkeloven av 1996 ga den lokale kirkes demokratisk valgte styringsorganer en helt nødvendig rettslig selvstendighet, men disse er fortsatt gitt for lite reell beslutningsmyndighet. Nasjonalt er Den norske kirke fortsatt ikke gitt status som eget rettssubjekt. Det burde den ha.

Det er positivt at arbeidsgruppen har kommet med forslag til å styrke valgdeltakelsen ved kirkelige valg. PKF mener likevel samlet sett at arbeidsgruppen bare delvis har fanget opp de reelle utfordringer som må løses for å sikre et styrket demokrati i Den norske kirke. Innstillingen har et for sterkt fokus på det kirkelige demokrati på nasjonalt og regionalt nivå og valgene til disse organer. Lokaldemokratiets utfordringer og generelle demokratibyggende tiltak er i liten grad i fokus. Hvordan motivere kandidater til å stille til valg, er heller ikke viet stor plass.

PKF deler fullt ut arbeidsgruppens innstilling når det gjelder understrekningen av at demokrati koster penger. Men vi mener at kostnadsberegningen ikke har tatt høyde for vesentlige demokratikostnader knyttet til folkevalgtopplæring og utvikling av en demokratisk beslutningskultur. Dette bør korrigeres i den endelige tildeling av midler til demokratiformål. Innstillingen er svak på generelt fokus på tiltak som kan styrke det lokalkirkelige demokrati, tiltak som kan bidra til å styrke legitimiteten til lokale kirkelige organer og mulighet for forsøk også ved lokale valg.

Det er ikke gjort noen økonomiske beregning av opplæringstiltak for medlemmer som velges inn i menighetsråd og kirkelig fellestråd. Dette kan se ut til å være en glipp i Kap 10.5 ettersom utvalget i Kap 6.11 understreker at opplæringen av menighetsråd- og fellestrådsmedlemmer ”videreføres og styrkes” (s. 65). På s. 80 er det likevel bare foreslått en avsetning av midler til en ekstra kursdag for nyvalgte menighetsrådsmedlemmer om ”den indirekte valgkomponenten til Kirkemøtet” og dette er beregnet til kr 2,2 mill. Innstillingen fremstår på dette punkt ikke gjennomtenkt. PKF vil sterkt understreke behovet for at det avsettes tilstrekkelig med midler til demokratiopplæring. Ettersom hovedtyngden av folkevalgte deltar på lokalt nivå, må tilskuddet prioriteres til opplæring av menighetsråd – og fellestrådsmedlemmer.

Porsgrunn kirkelige fellestråd:

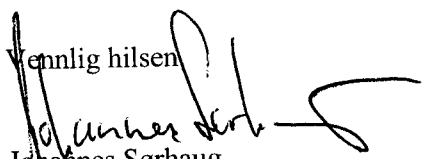
- støtter en økning i antall leke medlemmer i Kirkemøtet/bispedømmerådene
- støtter forslaget til differensiering av antall medlemmer ut fra befolkningsgrunnlag
- støtter at ordningen med 5 medlemmer av Kirkemøtet på fritt grunnlag opphører
- støtter utprøving av direkte valg til Kirkemøtet
- støtter etablering av reelle valgmuligheter ved valg til Kirkemøtet ved at et antall stemmeberettigede kan stille kandidater som skal føres opp på den endelige valglisten
- støtter forslaget om å se bispedømmene som valgkrets
- støtter at kirkelige valg legges til en felles offentlig valgdag, helst stortingsvalg
- støtter at valget ikke bare gjøres ”samtidig med ”, men også i et lokale i nær tilknytning til de øvrige offentlige valg
- støtter godtgjørelse til medlemmer av valgstyret og stemmestyret
- støtter at det blir lettere adgang til å oppnå stemmerett i annet sokn enn der man er bosatt
- støtter ikke en blandingsmodell av direkte og indirekte valg
- støtter ikke opprettelsen av en 12 biskop
- er skeptisk til preferanse valg ettersom det ikke fremkommer noe konkret forslag til hvordan kandidatenes kirkepolitiske profil skal fremkomme

Porsgrunn kirkelige fellestråd vil understreke viktigheten av å legge valglokaler i nær tilknytning til øvrige offentlige valg for å få den ønskede effekt. Det kan gi religionspolitiske utfordringer, men vi mener dette er løsbart i de lokale dialoger mellom kommune og andre tros- og livssynssamfunn.

Porsgrunn kirkelige fellestråd vil også peke på at dersom valg av kandidater skal gi reelle valgmuligheter, må det gjennomtenkes hvordan kandidatene skal profileres. Etter vår oppfatning vil en bygging av kirkelig demokrati ikke komme utenom at man legger vekt på å presentere kandidatenes kirkepolitiske ståsted. Vi anbefaler derfor at det gjennomtenkes fra sentralt hold hvordan det kan legges til rette for det.

Som en naturlig følge av at utnevningssretten til biskoper vil kunne overføres til kirkelige organer, mener Porsgrunn kirkelige fellestråd at arbeidsgiveransvaret for prestetjenesten som helhet bør overføres til demokratisk valgte kirkelige organer dersom de etablerte vilkår for demokratireformen er innfridd etter 2011. Når det fra kirkelig hold i lengre tid har vært arbeidet for å få overført utnevningssretten til biskoper til valgte kirkelige organer, er det begrunnet i trossamfunnets rett til å velge sine egne ledere. Utnevningssretten inngår i denne sammenheng som ett av flere elementer i det helhetlige styringsansvar et trossamfunn bør ha overfor eget personale. Vi mener derfor at det i forlengelsen av overføringen av utnevningssretten til biskop og prost, bør skje en overføring av det samlede arbeidsgiveransvar for biskoper, proster og prester fra staten til valgte kirkelige organer.

Vennlig hilsen

Johannes Sørhaug
kirkesjef